

педагогам можливість розвивати нові навички та компетенції. Важливо не тільки розглядати інтерактивні технології як інструмент для навчання, але й навчитися ефективно використовувати їх у професійній освіті, щоб забезпечити студентам якісне та зручне навчання.

Список використаних джерел

1. Остапівський І. Є., Остапівська Т. П. Використання інтерактивних технологій у формуванні здорового способу життя особистості. URL: http://archive.nbuiv.gov.ua/portal/natural/nvnu/ped/2010_13/R5/Ostapovskiy.pdf

Леся Лісова

ПРОЯВ ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНОГО МИСЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ПРИ СПРИЙНЯТТІ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА

У сучасному інформаційному світі формування особистості підлітків має відбуватися у духовному збагаченні, вихованні ціннісних орієнтацій та світоглядних уявлень, тобто загальнокультурної компетентності. Підґрунтям такої компетентності вважається обізнаність та самовираження у сфері культури, що дозволяє підліткам трактувати явища дійсності, вільно орієнтуватися в світі культурних цінностей, і, як результат – мати власний естетичний смак та самостійно створювати власні авторські роботи.

Як показують психологічні дослідження – творчі заняття покращують концентрацію. Вченими-психологами було виявлено, що ті слухачі які на конференціях щось малюють у своїх конспектах, на 29% більше запам'ятовують, ніж ті хто цього не робить. Тому, можна стверджувати, що творчі заняття – ефективний інструмент для розвитку мозку, пошуку нових рішень і безкрайне джерело енергії і просто можливість зняти стрес.

Як відомо, за допомогою специфічності художньо-образної мови та засобів образотворчої виразності формується відчуття прекрасного, яке вчить бачити «правильність та стрункість у предметах», розвиває спостережливість, пам'ять, різні види мислення, уявлення; здатність насолоджуватися творами мистецтва і красою природи. Саме мистецтво дає можливість збагачувати художньо-культурний кругозір та емоційно-чуттєву сферу дитини. Водночас, образотворче мистецтво є одним з важливих засобів виховання підростаючого покоління, яке впливає на особистість і сприяє формуванню: художніх смаків, духовності, загальної та художньої культури, що зумовлюється розвитком її креативних здібностей, художньо-образного мислення і свідомості, стає зв'язком для ідей і почуттів, загальною мовою для різних видів мистецтв, олюднюючи

інші галузі пізнання дитини, збагачуючи її духовне життя [2].

Створені дитиною художні образи мають своє емоційне забарвлення і поєднуються з елементами оцінки. Емоційне сприйняття виступає як специфічне узагальнення нелогічного характеру і забезпечує практичну ефективність образу. Виміром емоційності у мистецтві є особистісний характер всіх його образів.

Саме почуття людини проявляються в адекватній формі саме в мистецтві, адже емоції та почуття відносяться до внутрішнього світу особистості. Твори мистецтва це не що інше як передача від покоління до покоління загальних, культурних форм емоційно-почуттєвого досвіду. Сприйняття творів мистецтва відбувається на емпатійному рівні: зрозуміти твір мистецтва – це пройти шляхом співпереживання саме так відбувається емоційний вплив творів мистецтва. Саме художньо-образне мислення допомагає проаналізувати та зрозуміти той чи інший твір мистецтва.

Художньо-образне мислення – це складний емоційно-інтелектуальний процес пізнання й оцінки творів мистецтва, що має синтетичний характер і містить у собі як аналітичні, так і емоційно-експресивні елементи. Характерні риси художньо-образного мислення – естетична вибірковість, асоціативність, метафоричність, основні його функції – інтонаційна та конструктивно-логічна. Художньо-образне мислення у тій чи іншій мірі властиве всім творчим особистостям [4].

Художньо-образне мислення відбувається на основі образів, уявлень того, що людина сприймала раніше. Як ми розуміємо, ці образи відображаються із пам'яті, або ж можуть відтворюватися уявою. І в ході наших мисленевих завдань, ці образи можуть перетворюватися так, що в результаті роботи над ними ми можемо знаходити відповіді на існуючі питання.

Формування художньо-образного мислення підвищує творчі здібності і тренує креативність особистості. Але слід відрізнити творчість від креативності. Суть творчості в тому, що маючи певні шаблони, можна придумувати щось нове, а креативність – це концептуально нові ідеї, можливість генерувати їх. Зазначається, що розвиток художньо-образного мислення вихованців вимагає актуалізації їх індивідуальних уявлень за рахунок розширення суб'єктивного досвіду спілкування з художніми творами, образотворчим мистецтвом, музикою, засобами наочності, природою тощо.

У програмі «Мистецтво», визначено знання, вміння, уявлення, які має засвоїти учень. Але всі визначенні компетентності мають взаємопов'язані характер – комбінації цінностей, емоційних ставлень, умінь, знань, відносин, мотивів тощо, вони відображають інтегровані результати навчання з предметів та особистісні якості й цінності. Тобто опанування мистецькими компетентностями повинно відбуватися на опануванні творів мистецтва при сприйнятті художніх образів та мати особистісно-

діяльнісний і міжпредметний характер [1].

На уроках образотворчого мистецтва в школярів формується естетичне сприйняття світу. На нашу думку потрібно займатись художньо-творчою діяльністю для формування художньо-освіченої, різнобічної, культурної, гармонійно розвиненої особистості.

Отже, стає очевидно що розвиток художньо-образного мислення особистості є необхідною умовою для формування художніх компетентностей школярів для формування цілісної художньої ерудиції учнів і загальнокультурної компетентності, зокрема. Культурно-мистецький досвід, який отримує дитина, опановуючи предмети мистецького циклу, дає можливість для грамотного використання своїх творчих знань та вмій. Залучення до світової мистецької спадщини, зокрема до літератури, музики, образотворчого мистецтва, вивчення культури рідного краю дає поняття «культури» в загальному, що, в свою чергу, дозволяє виховувати всесторонньо розвинену творчу особистість.

Також, практика доводить, що оволодіння школярами художніми компетентностями з образотворчого мистецтва, сприяють прояву індивідуальних якостей, пізнавальних здібностей, володінню базовими мистецькими знаннями і використанню їх у потрібній сфері життя чи будь-якій ситуації.

Список використаних джерел

1. Лесняк Н. В. Компетентнісний підхід у викладанні образотворчого мистецтва. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти*. 2017. Вип. 15. С. 28-32.
2. Марченко О. Користь занять творчістю: неочевидні вигоди. URL: <https://blog.eva.ua/chym-naspravdi-korysni-zanyattya-tvorchistyu-neochevydni-vygoty/> (дата звернення: 12.04.2021).
3. Печерська Е. П., Шепельська М. О. Формування художньо-образного мислення учнів у процесі вокально-хорової роботи. *Наука і освіта*. 2015. № 2. С. 84–91.

Ольга Логінова

НАПРЯМИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Малий та середній бізнес є суттєвим структурним елементом сучасної економіки, конкурентної ринкової системи. Бізнес потребує активного втручання держави на початкових етапах його розвитку. Це є причиною для необхідності перегляду та ефективної реалізації механізмів державного регулювання в малому та середньому бізнесі.